

Związek Powiatów Polskich interweniuje w sprawie prawdopodobnej luki prawnej powstałej po tegorocznej nowelizacji ustawy - Prawo oświatowe, która zmienia zasady dotyczące przekazywania dokumentacji zlikwidowanych szkół i placówek. Jej konsekwencją może być utrata upoważnienia do wydawania duplikatów świadectw przez organy jednostek samorządu terytorialnego.

W związku z wejściem w życie ustawy z 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw, 22 czerwca br. zmiana uległa treść art. 89 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe (P.oś.), natomiast art. 89 ust. 7 został całkowicie usunięty z treści tej ustawy. W dotychczasowym kształcie były to przepisy gwarantujące przekazanie dokumentacji zlikwidowanej szkoły publicznej – z wyjątkiem dokumentacji przebiegu kształcenia – a także całości dokumentacji zlikwidowanej szkoły lub placówki prowadzonej przez osobę prawną lub osobę fizyczną, odpowiednio organowi prowadzącemu lub właściwemu organowi jednostki samorządu terytorialnego określonego w art. 88 ust. 4 P.oś. Wskutek nowelizacji aktualność stracił regulujący wydawanie duplikatów świadectw ukończenia takich szkół przepis § 61 ust. 10 Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 7 czerwca 2023 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków. Poprzez odwołanie do art. 89 ust. 6 i ust. 7 P.oś. ustanawiał dysponujące dokumentacją organy jednostek samorządu terytorialnego właściwymi do wydawania tego typu druków.

Wspomniany przepis Rozporządzenia MEiN prowadzi aktualnie do przepisów, które już nie istnieją. Połączenie między regulacjami rozporządzenia a kompetencjami przewidzianymi mocą P.oś. zostało zerwane tworząc lukę prawną. Szczególny problem polega jednak nie tyle na wystąpieniu legislacyjnej usterki, co na powstaniu stanu niepewności co do aktualnych kompetencji organów jednostek samorządu terytorialnego dysponujących dokumentacją zlikwidowanych szkół i placówek. Na skutek dokonanych zmian organy, które przed 22 czerwca 2026 r. na mocy obowiązujących dotychczas art. 89 ust. 6 i ust. 7 P.oś. legalnie pozyskały dokumentację likwidowanych szkół, utraciły podstawę prawną wydawania odpisów. Pozyskiwanie ich przez obywateli może być zatem istotnie utrudnione. Organy dysponujące niezbędną do tego dokumentacją mogą odmawiać realizacji wniosków o przekazywanie duplikatów, powołując się na brak wyraźnej podstawy prawnej.

Mając na uwadze powstanie luki prawnej i stanu niepewności co do zakresu kompetencji organów jednostek samorządu terytorialnego posiadających dokumentację zlikwidowanych szkół, Związek Powiatów Polskich wnosi o omówienie tego problemu przy udziale przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej i podjęcie działań mających na celu uporządkowanie sytuacji - chociażby poprzez wydanie przepisu przejściowego, na mocy którego dokumentacja mogłaby zostać przekazana organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny.